

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Barbora Volfová**

Název práce: Podpora AfD ve spolkových zemích Brémy, Sasko-Anhaltsko a Bádensko-Württembersko

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **Jakub Eberle**

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce si klade za cíl vysvětlit podporu Alternativy pro Německo (AfD) v trojích zemských volbách z let 2015-2016. Pracuje s politologickými přístupy, a to zejména pak s různými teoriemi voličského rozhodování: sociologickým modelem a racionální volbou. Stanoví si jasná kritéria pro operacionalizaci těchto argumentů (s. 6-7), která následně aplikuje ve třech případových studiích: Brémy, Sasko-Anhaltsko a Bádensko-Württembersko.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Nejsilnějšími stránkami předložené práce jsou jasně definovaná výzkumná otázka, přehledný a logický úvod textu (včetně teoretických a metodologických aspektů) a nepochybně obrovské penzum odvedené práce (shromažďování a analýza literatury a sběr dat). Dobrý dojem se bohužel ztrácí ve chvíli, kdy autorka přejde k vlastní studii, která má řadu zásadních nedostatků. Prvním z nich je nedostatečná koncentrace na skutečné priority a na argumenty, které se bezprostředně váží k výzkumné otázce. Velké části práce jsou tak věnovány vrstvení poznatků, které se k cílům textu vztahují jen velmi vzdáleně a odvádějí pozornost od hlavních linií. Autorka tedy nedokáže oddělit důležité od vedlejšího. Zcela nadbytečné jsou exkurzy na začátku každé ze studií a nerozumím ani detailnímu převyprávění (spíše než analýze) volebních programů, které následuje až po zodpovězení výzkumné otázky v každé z daných částí. Celkově jde o desítky stránek textu. Práce je velmi často příliš popisná a působí spíše encyklopedicky, což je v rozporu s explanatorně zaměřenou výzkumnou otázkou. Nejpatrnější je opět u dvou výše zmíněných částí. Ačkoliv je teoreticko-metodologický základ formulován ve své abstraktní podobě poměrně dobře, práce s ním je na mnoha místech problematická. Autorka např. zdůrazňuje význam vzdělání jako proměnné (s. 6), ale zároveň tuto proměnnou sloučí s proměnnou povolání – což jsou dvě různé věci. Největší slabinou její analýzy je pak interpretace dat: autorka zde cituje údaje o již *deklarovaných potenciálních voličích* AfD (tj. například, že *mezi voliči AfD* převažuje nižší vzdělání či názor na migraci jako zásadní téma volby) pro ustavení vztahu mezi těmito proměnnými a volbou AfD. Tato logika má ovšem jednu zásadní mezeru – autorka nesrovnává data pro AfD s daty *všech voličů*. Nepoznáme tedy, jak vzdělané a znepokojené voliče má např. CDU či Die Linke, proto zde není žádný důkaz, že voliči AfD jsou méně vzdělaní či znepokojenější než voliči jiných stran. (Ano, ve skutečnosti to tak je, ale bez této srovnávací perspektivy to v práci to autorka neprokáže a na svou výzkumnou otázku tedy odpovídá jen částečně či spekulativně.) Z argumentu o vztahu mezi charakteristikami či názory voličů a volbou strany se tak stává prostý popis voličské struktury AfD. Nepřesvědčí ani hodnocení významu tématu ve volebních programech podle počtu stran, které jsou jim v programech věnovány. Velmi krátký je také závěr, který se vlastně téměř nepouští do toho, co by se ze struktury práce jevilo jako její logické vyústění: detailní komparace všech tří studií a vyvození hlubších závěrů. Autorka si zaslouží respekt za volbu složitějšího tématu, ale bohužel se s ním nedokázala srovnat příliš dobře. Většina zde zmíněných problémů byla autorce komunikována před odevzdáním práce.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Formální náležitosti práce, citace či grafická úprava jsou zcela v pořádku. Jazykový projev autorky by však mohl být výrazně lepší. Věty jsou za sebe často řazeny bez jasné souvislosti, což komplikuje orientaci v textu. Vadou na kráse je také časté opakování stejných slov krátce za sebou – pro extrémní případ viz s. 3, kde je ve třetím odstavci adjektivum „spolkový“ zopakováno 10x na 14 řádkách.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autorka si zvolila velmi relevantní a zajímavé téma a věnovala značné úsilí shromáždění literatury, sběru dat a pochopení politologických teorií a metodologií. Většina energie však byla bohužel investována do této první části výzkumu a příliš málo do vlastní analýzy. Práce tak působí vlastně jako předběžné rozvržení dat, myšlenek a pracovních hypotéz či závěrů, které by si ovšem zasloužilo ještě několik přepsání, pokud by jeho ambicí mělo být skutečné propojení teorie, metodologie a empirických dat a tedy zodpovězení výzkumné otázky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Nakolik lze úspěch AfD vysvětlit také pomocí dalších faktorů, zejména výběru konkrétních kandidátů a celkovému kontextu probíhající „konzervativní revoluce“?
- Jak si autorka vysvětluje velké množství čistě protestních hlasů jakožto motivu volby AfD? Proč jsou tyto hlasy odděleny od chápání migrace jako hlavního tématu ze strany voličů?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením **D**.

Datum: 14.9.2018

Podpis: J.E.

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.